

15 d'AGOST, 22 h

FREIBURGER BAROCKORCHESTER

Éva BORHI, violí i direcció

Daniela Lieb, flauta

Thomas Meraner, oboè

Eyal Streett, fagot

Jeanine De BIQUE, soprano

PROGRAMMA

Wolfgang Amadeus Mozart (1756 – 1791)

Obertura de *La Finta Giardiniera* K. 196

2n mov. del Concert per a oboè i orquestra en do major, K. 314 -
Adagio non troppo

3r mov. del Concert per a flauta i orquestra en re major, K. 314 -
Rondo. Allegretto

3r mov. del Concert per a fagot i orquestra en si bemoll major,
K. 191 - Rondo. Tempo di Menuetto

Exsultate, jubilate, K. 165

Allegro. *Exsultate, jubilate*
Recitativo. *Fulget amica dies*
Andante. *Tu virginum corona*
Allegro. *Alleluja*

pausa

La Clemenza di Tito, K.621

Ària: "Deh, se piacer mi vuoi"

Idomeneo K. 366

Ària: "Se il padre perdei"

Simfonia n. 41 en do major, K. 551 "Júpiter"

Allegro vivace
Andante cantabile
Menuetto. Allegretto
Molto allegro

NOTES AL PROGRAMA

Mozart: el concepte grec de la bellesa i la bondat

Bàrbara Duran Bordoy.

Esriptora i musicòloga

No es pot saber què hauria pensat Mozart de les produccions contemporànies sobre la seva vida. Segurament tendria molta curiositat per saber com és vist avui com a compositor, segurament riuria en veure algunes "manipulacions" de la seva vida personal.

El cert és que comptem amb dues pel·lícules que citen les seves obres: *Memòries d'Àfrica* (1985), que va redescobrir l'Adagio del concert per a clarinet K 622; i *Amadeus* (1984), la història de l'enveja de Salieri pel seu talent prodigiós. Salieri descriu allà, admirat, l'inici de la Serenata no 10 KV 361: "Sobre el paper no semblava res. Un començament gairebé còmic, el pols dels fagots i dels cornos di bassetto, com una capseta de renous. I, sobtadament, del no res, emergeix l'oboè, una sola nota mantinguda, inquebrantable; fins que el clarinet la recull i l'endolceix en una frase deliciosa... Era una música que mai havia escoltat! Plena d'un anhel insaciable que em feia tremolar... em semblava escoltar la veu de Déu".

Aquesta meravellosa descripció encaixa amb l'encapçalament de l'Adagio non troppo del concert per a oboè K 314 (1777). Aquí, l'orquestra inicia un coixí instrumental quasi minimalista que sosté melodies de condensada bellesa i factura sintètica que conclouen, finalment, en una cadenza final de lluïment solístic. El rondó del concert per a flauta K 314 (1778), de característiques més virtuoses, mostra una forma plenament definida i clàssica, prova que cenyir-se a l'estructura estàndard mai fou un entrebanc per a Mozart; i ho és també el Rondó del concert per a fagot K 191 (1774), que no deixa d'amagar, però, un parany: sota la innocència aparent d'un aire de dansa s'amaga un peça que requereix un intèrpret extremadament àgil, lleuger i precís. Mozart genera un joc entremaliat amb subtilíssims canvis entre el registre agut i greu al llarg de tot el concert, fent ús dels recursos expressius d'aquest instrument, llavors gairebé desconegut com a solista.

L'Obertura de *la Finta Giardiniera* explora també el timbre dels instruments de vent i recorda el paisatge sonor d'un jardí ple de vida. Estrenada per les festes del Carnaval de Munic (1775) desplega un ritme trepidant sobre un baix harmònic imparable, amb escales rampants i trinats melòdics que semblen gairebé aucells cantaires. El segon moviment, més pausat, exhibeix de manera inequívoca el llenguatge de l'estil galant. Mozart, llavors, solament tenia divuit anys.

Quedava camí, encara, fins a la creació de la Simfonia no 41, anomenada "Júpiter". Composta el 1788, és d'una sonoritat plena, potent i poderosa. El primer moviment comença amb tres atacs contundents seguits d'una secció melòdica contrastant; el segon és tendre i senzill mentre que el tercer envesteix un minué airós que empeny a la dansa. El quart moviment és, tècnicament, extraordinari i un referent

històric: el tema inicial, de quatre notes (do, re, fa, mi) és seguit per una secció en forma de fuga que genera un entramat contrapuntístic.

Si Mozart tenia divuit anys quan va compondre l'Obertura de *la Finta Giardiniera*, solament en tenia setze quan va completar *Exultate, jubilate* K 165 (1773). A Milà va conèixer el castrato Venanzio Rauzzini, que el va deixar admirat mentre preparaven l'estrena de Lucio Scilla. En pocs dies Mozart va escriure aquesta obra per a ell. Concebuda estructuralment com un petit concert vocal (o motet), aquesta obra desplega una vitalitat i lluminositat que enllaça amb el significat del text llatí.

Des d'aquest motet fins el 1791, any d'estrena de *La clemenza di Tito*, Mozart s'endinsa dins el gran classicisme. L'ària d'aquesta òpera, "Deh, se piacer mi vuoi" és cantada per Vitellia, un dels personatges més complexos de totes les òperes de Mozart. Demana control vocal absolut, però també capacitat de declamació dramàtica i equilibri entre l'emissió dels fragments de coloratura i els més expressius. L'altra ària, "Se il padre perdei", és cantada per Ilia a *Idomeneo* (1781), recordant el seu pare i la seva pàtria, Troia. Tot i la plenitud de la línia vocal, aquesta peça conté un preciós diàleg que Mozart estableix entre la cantant i l'orquestra, i que aporta un dinamisme que enriqueix la perspectiva sonora.

El programa d'avui és, en realitat, una visita a la producció mozartiana: des dels setze anys (1773) a uns mesos abans de la seva mort (1791); des de l'encís que desprenen els seus concerts per a instruments de vent al seu domini de la composició vocal i operística. En tots ells, però, s'entreveu l'esperit apollíni a la recerca de la mesura i l'equilibri formal i "l'anhel insaciable" per allò que els antics grecs anomenaven "Kalós kai agathós": el més bell i bo de la natura humana.

NOTAS AL PROGRAMA

Mozart: el concepto griego de la belleza y la bondad

Bàrbara Duran Bordoy.

Escritora y musicóloga

No se puede saber qué habría pensado Mozart de las producciones contemporáneas sobre su vida. Seguramente tendría mucha curiosidad por saber cómo es visto hoy como compositor, seguramente se reiría al ver algunas "manipulaciones" de su vida personal.

Lo cierto es que contamos con dos películas que citan sus obras: *Memorias de África* (1985), que redescubrió el Adagio del concierto para clarinete K 622; y *Amadeus* (1984), la historia de la envidia de Salieri por su talento prodigioso. Salieri describe allí, admirado, el inicio de la Serenata n.º 10 KV 361: "Sobre el papel no parecía nada. Un comienzo casi cómico, el pulso de los fagotes y de los corni di bassetto, como una cajita de ruidos. Y, repentinamente, de la nada, emerge el oboe, una sola nota mantenida, inquebrantable; hasta que el clarinete

la recoge y la endulza en una frase deliciosa... ¡Era una música que nunca había escuchado! Llena de un anhelo insaciable que me hacía temblar... me parecía oír la voz de Dios".

Esta maravillosa descripción encaja con el encabezamiento del Adagio non troppo del concierto para oboe K 314 (1777). Aquí, la orquesta inicia un cojín instrumental casi minimalista que sostiene melodías de condensada belleza y factura sintética que concluyen, finalmente, en una cadencia final de lucimiento solístico. El rondó del concierto para flauta K 314 (1778), de características más virtuosas, muestra una forma plenamente definida y clásica, prueba de que ceñirse a la estructura estándar nunca fue un obstáculo para Mozart; y lo es también el Rondó del concierto para fagot K 191 (1774), que no deja de ocultar, sin embargo, una trampa: bajo la aparente inocencia de un aire de danza se esconde una pieza que requiere un intérprete extremadamente ágil, ligero y preciso. Mozart genera un juego travieso con sutilísimos cambios entre el registro agudo y grave a lo largo de todo el concierto, haciendo uso de los recursos expresivos de este instrumento, entonces casi desconocido como solista.

La Obertura de *La finta giardiniera* explora también el timbre de los instrumentos de viento y recuerda el paisaje sonoro de un jardín repleto de vida. Estrenada por las fiestas del Carnaval de Múnich (1775) despliega un ritmo trepidante sobre un bajo armónico imparable, con escaleras rampantes y trinados melódicos que parecen casi pájaros cantores. El segundo movimiento, más pausado, exhibe de forma inequívoca el lenguaje del estilo galante. Mozart, entonces, tan solo tenía dieciocho años.

Quedaba, todavía, camino por recorrer, hasta la creación de la Sinfonía n.º 41, denominada "Júpiter". Compuesta en 1788, posee una sonoridad plena, potente y poderosa. El primer movimiento se inicia con tres ataques contundentes seguidos de una sección melódica contrastante; el segundo es tierno y sencillo, mientras que el tercero embiste a un minué airoso que empuja a la danza. El cuarto movimiento es, técnicamente, extraordinario y un referente histórico: el tema inicial, de cuatro notas (do, re, fa, mi) está seguido de una sección en forma de fuga que genera un entramado contrapuntístico.

Si Mozart tenía dieciocho años cuando compuso la Obertura de *La finta giardiniera*, solamente tenía dieciséis cuando completó *Exsultate, jubilate* K 165 (1773). En Milán conoció al castrato Venanzio Rauzzini, que le dejó admirado mientras preparaban el estreno de Lucio Scilla. En pocos días, Mozart escribió esta obra para él. Concebida estructuralmente como un pequeño concierto vocal (o motete), esta obra despliega una vitalidad y luminosidad que enlaza con el significado del texto latino.

Desde este motete hasta 1791, año de estreno de *La clemenza di Tito*, Mozart se adentra en el gran clasicismo. El aria de esta ópera, "Deh, se piacer mi vuoi" es cantada por Vitellia, uno de los personajes más complejos de todas las óperas de Mozart. Requiere control vocal absoluto, pero también capacidad de declamación dramática y equilibrio entre la emisión de los fragmentos de coloratura y los más

expresivos. La otra aria, "Se il padre perdei", es cantada por Ilia en *Idomeneo* (1781), recordando a su padre y su patria, Troya. Pese a la plenitud de la línea vocal, esta pieza contiene un precioso diálogo que Mozart establece entre la cantante y la orquesta, aportando un dinamismo que enriquece la perspectiva sonora.

El programa de hoy es, en realidad, una visita a la producción mozartiana: desde los dieciséis años (1773) a unos meses antes de su muerte (1791); desde el hechizo que desprenden sus conciertos para instrumentos de viento en su dominio de la composición vocal y operística. Sin embargo, en todos ellos se vislumbra el espíritu apolíneo en busca de la medida y el equilibrio formal y el "anhelo insaciable" por lo que los antiguos griegos denominaban "Kalós kai agathós": lo más bello y bueno de la naturaleza humana.

PROGRAM NOTES

Mozart: the greek concept of beauty and goodness

Bàrbara Duran Bordoy.

Writer and musicologist

It is impossible to know what Mozart would have thought of contemporary portrayals of his life. In all likelihood, he would have been very intrigued to discover how he is viewed today as a composer, and would no doubt have found some of the "manipulations" of his personal life extremely amusing.

What we do know, however, is that two films feature his music: *Out of Africa* (1985), which brought renewed attention to the Adagio from the Clarinet Concerto, K. 622; and *Amadeus* (1984), the story of Salieri's envy of Mozart's prodigious talent. In the film, Salieri describes, with awe, the opening of the Serenade No. 10, K. 361: "On the page it looked nothing. The beginning simple, almost comic, just a pulse of bassoons and basset horns, like a rusty squeezebox. And then, suddenly, high above it, an oboe. A single note, hanging there, unwavering, until a clarinet took it over and sweetened it into a phrase of such delight... This was a music I had never heard. Filled with such longing, such unfulfillable longing... It seemed to me that I was hearing the voice of God."

This marvellous description is equally fitting for the opening of the Adagio non troppo of the Oboe Concerto, K. 314 (1777). Here, the orchestra lays down an almost minimalist instrumental cushion that supports melodies of concentrated beauty and remarkable economy, ultimately culminating in a virtuosic solo cadenza. The Rondo of the Flute Concerto, K. 314 (1778), more overtly virtuosic in character, displays a fully developed and classical formal structure, proving that adherence to conventional models was never a constraint for Mozart. The same is true of the Rondo from the Bassoon Concerto, K. 191 (1774), although it conceals a subtle trap: beneath the apparent innocence of its dance-like character lies a

work requiring an exceptionally agile, light and precise performer. Mozart creates a playful interplay through extraordinarily subtle shifts between the instrument's upper and lower registers, exploiting the expressive possibilities of an instrument that was then virtually unknown as a solo voice.

Similarly, the overture to *La finta giardiniera* likewise explores the timbre of the wind instruments and evokes the soundscape of a garden teeming with life. Premiered during the Munich Carnival festivities in 1775, it unfolds with a breathless momentum over an unstoppable harmonic bass line, while ascending scales and trilled melodic figures evoke the song of birds. The more restrained second section displays, with unmistakable clarity, the language of the galant style. At the time, Mozart was just eighteen years old.

It would not be until considerably later that the Symphony No. 41, known as The Jupiter Symphony, would be created. Composed in 1788, it possesses a rich, forceful and majestic sonority. The first movement begins with three emphatic chords followed by a contrasting lyrical section; the second is soft and simple, while the third launches into an elegant minuet that is an irresistible invitation to dance. The fourth movement is both technically extraordinary and historically significant: its opening theme, consisting of four notes (C, D, F, E), is followed by a fugal section that develops into an intricate contrapuntal texture.

While Mozart was eighteen when he composed the overture to *La finta giardiniera*, at the age of just sixteen he completed *Exsultate, jubilate*, K. 165 (1773). In Milan, he met the castrato Venanzio Rauzzini, whose artistry deeply impressed him while they were preparing the première of *Lucio Silla*. Mozart wrote this work for him in only a matter of days. Conceived structurally as a small-scale vocal concerto (or motet), it radiates a vitality and luminosity that perfectly reflect the meaning of the Latin text.

From this motet to 1791, the year in which *La clemenza di Tito* was first performed, Mozart became an authentic master of the Classical style. The aria "Deh, se piacer mi vuoi" is sung by Vitellia, one of the most complex characters in all of Mozart's operas. It demands absolute vocal control, but also dramatic declamatory skill and a careful balance between the delivery of the coloratura passages and the more expressive episodes. The other aria, "Se il padre perdei", is sung by Ilia in *Idomeneo* (1781), as she recalls her father and her homeland, Troy. Despite the fullness of the vocal line, Mozart creates a beautiful dialogue between the singer and the orchestra, bringing a dynamic quality that enriches the overall sonic perspective. Today's programme is, in essence, a journey through Mozart's compositions: from the age of sixteen (1773) to just a few months before his death (1791); from the enchantment emanating from his concertos for wind instruments to his mastery of vocal and operatic composition. Running through all these works, however, is the Apollonian spirit in search of measure and formal balance, as well as the "insatiable longing" for what the ancient Greeks called *kalos kai agathos* – namely all that is most noble, beautiful and good in human nature.

PRÒXIMS CONCERTS

19 d'AGOST, 22 h

Seong-Jin CHO, piano

22 d'AGOST, 22 h

LES MUFFATTI

Orquestra Barroca de Brussel·les

Frank THEUNS, traverso barroc

Sophie GENT, violí

Violaine COCHARD, clave

OFICINA DEL FESTIVAL DE POLLENÇA

Convent de Sant Domingo

c/ de Pere J. Canaves Salas, s/n. - Pollença, Mallorca

info@festivalpollenca.com / Tel +34 674 935 302

ORGANITZA I PATROCINA

AJUNTAMENT DE POLLENÇA

AMB EL SUPORT DE

Consell de
Mallorca

Conselleria de Turisme,
Cultura i Esports
Direcció General de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA

COLLABOREN

Colonya
Fundació Guillem Cifre

SON BRULL
—RURAL SANCTUARY—

**Teatre
Principal**

institut d'estudis
balearics

MITJÀ DE
COMUNICACIÓ
OFICIAL

iB